

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 77a (4)

IZDAN 1 JUNA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13332

L'Aviorex-Dreyfus Frères, Clichy, Francuska.

Kopča ili brava, naročito za padobranske pojase ili tome slično.

Prijava od 21 juna 1935.

Važi od 1 marta 1936.

Naznačeno pravo prvenstva od 21 juna 1934 (Belgija).

Pronalazak se odnosi na kopču ili bravu, koja služi za brzo međusobno spajanje bar dva dela. Pronalazak se naročito ako ne i isključivo odnosi na bravu padobranskog pojasa ili kakve druge naprave za utvrđivanje padobrana na pilotu ili na putniku na kakvom vazdušnom vozilu.

Cilj pronaleta sastoji se u tome, da se naprava tako izvede, da zahtevima prakse bolje odgovara no do sada poznate naprave, naročito u pogledu na njihovu pouzdanost u dejstvu i u pogledu spretnosti pri rukovanju njome.

Pronalazak polazi od brava gornje vrste, kod kojih se dva pločasta dela prvenstveno zglobovno uzajamno vezuju i tako su izvedeni, da se približavanjem ploča jedna drugoj ili njihovim udaljavanjem jedne od druge oni delovi, koji treba da sa bravom rade u vezi, mogu zbraviti ili oslobođiti.

Bitna odlika pronaleta sastoji se u tome, da se na bravi ove vrste postave zatvarajući zapirači, koji su tako izvedeni, da se sa slobodne strane jedne od ploča koje obrazuju bravu mogu stavljati u dejstvo prvenstveno pomoću pritiska upravljenog poprečno na ploču.

Pronalazak se ne ograničava samo na pomenuto osnovnu misao pronaleta, već se odnosi i na dalje oblike izvedenja, koji su u sledećem opisu opisani. Naročito se još ističe, da se pronalet može korisno upotrebiti ne samo za sredstvo za utvrđivanje padobrana na telu nosioca, već i za zatvaranje kajševa naprave, kojom se pilot na primer u cilju izvedenja akrobatskih letova čvrsto vezuje na svome mestu.

Pronalazak je radi primera pokazan na priloženom nacrtu, i to:

Sl. 1 pokazuje bravu padobranskog pojasa u izgledu spreda.

Sl. 2 i 3 pokazuju preseke po linijama II-II i III-III iz sl. 1.

Sl. 4 i 5 predstavljaju u preseku i u izgledu jedan drugi oblik izvedenja brave po ovom pronaletu.

U sl. 1 - 3 pokazana brava, koja služi za zatvaranje pojasa kakvog padobrana, sastoji se iz dve ploče 1,2 (Sl. 1-3). Ploče su prvenstveno uzajamno vezane, i to se mogu uzajamno obrtno pomerati oko ose 3. Na ovim su pločama postavljena kukasta sredstva za zakopčavanje, pomoću kojih se delovi padobranskog pojasa ili drugi delovi koji treba da se zatvore pomoću brave mogu zbraviti. Zaključavanje se izvodi na taj način, što se ploče 1,2 uzajamno približuju, dok udaljavanje ploča jedne od druge izvodi otključavanje zbravljenih delova.

Pomenuta se sredstva za zakopčavanje na primer za svaki deo koji treba da se utvrdi na bravi sastoje iz bar jednog prsta 4, koji je postavljen na ploči 2. Ploča 2 leži prema upolje, dok ploča 1 leži uz telo korisnika. Prst 4 prodire u zatvorenom položaju u rupu 5 dela koji treba da se utvrdi na bravi, i to tako da je ploča 2 kod zatvorenog položaja priklopljena uz ploču 1. Ako se ploča 2 obrtanjem oko osovine 3 prevede u njen otvoren i položaj, to se ispad 4 oslobođa iz dotične rupe dela priklučenog za bravu.

U radi primera posmatranom slučaju,

kod kojeg je u pitanju brava za padobrani pojas, jedan kraj pojasa je vezan sa osnovnom pločom 1 brave, dok je na drugom kraju pojasa utvrđen jezik 7 koji se sastoji iz metala. Ovaj jezik 7 može biti uvlačen u kliznu vodilju, koja postoji između ploče 1 i meduploče 8. Jezik 7 je snabdeven jednom ili više rupa ili proreza 5, koji rade u vezi sa prstima 4. Takođe i ramenski kapiševi koji služe za utvrđivanje padobrana mogu na bravi biti zakopčani pomoću delova 21, i ti delovi 21 rade u vezi sa drugim prstom 4 za zatvaranje.

Bravi, osim opisanih delova, pripadaju još i sredstva za zaključavanje, pomoću kojih se ploča 2 po volji može održavati u njenom zatvorenom položaju i iz ovoga oslobođiti. Po pronalasku se za izvođenje pomenutog zaključavanja ne upotrebljuju nikakvi zapirači kojima treba da se bočno rukuje, već se sredstva za zaključavanje sastoje iz bar jednog zapirača, koji je pristupan sa slobodne strane ploče 2. Pomoću jednog takvog uređaja se otključavanje daje izvesti lakše no do sada. Jasno je, da pomenuta misao može biti ostvarena na razne načine. Nekoliki od mogućih oblika izvođenja opisani su u sledećem.

U sl. 1-3 je pokazan jedan oblik izvođenja. Kod ovog oblika izvođenja su na bočnim ivicama ploče 2 t. j. na onim ivicama, koje se pružaju poprečno prema osovini 3, postavljena dva zapirača 9. Dejstvujući krajevi ovih zapirača, koji imaju oblik kuka 10, zahvataju u zaključanom položaju u ploču 1 ili u bočne ivice 11 ove ploče. Kuke 10 mogu pri tome da na primer prodru u otvore 12, koji su predviđeni u bočnim delovima 11. Zapirači 9 koji su ovde u pitanju mogu prvenstveno da se obrtno pomeraju oko osovine 13, koje se pružaju paralelno sa bočnim delovima 11. Krajevi 14 zapirača koji se nalaze suprotno prema kukama 10 strče malo preko površine ploče 2. Da bi se izvelo otključavanje brave, treba samo da se pritisne na krajeve 14. Ovo može na primer da se jednovremeno za oba zapirača izvede pomoću dlana na ruci.

Krajevi 14 zapirača prvenstveno su previjeni i provedeni su kroz otvore 15 u ploči 2, na čijoj se donjoj strani naslanjavaju pod dejstvom opruge 16. Na ovaj način se postiže, da zapirači nemaju nikakav strčeci deo, koji se ma gde može zakačiti. Usled toga takođe ne postoji ni opasnost od prevremenog neželjenog otvaranja brave.

Dруги, jedan oblik izvođenja pronalaska predstavljen je u sl. 4 i 5. Kod ovog oblika izvođenja se primenjuje bar jedan zapirač 19, koji je postavljen ne na ploči 2,

već na osnovnoj ploči 1, i to se zapirač može obrnati oko osovine 17 suprotno dejstvu opruge 16. Zapirač strči preko ploče 2, pri čemu prolazi kroz jedan otvor 18 u ploči 2. Kukasti kraj zapirača 19 zahvata u zaključanom položaju brave preko jedne od bočnih ivica pomenutog otvora. Ako se na zapirač izvede pritisak, pomoću kojeg se ovaj obrtno pomera oko svoje osovine, to se kukasti kraj zapirača odvaja od ivice otvora 18, tako, da se ploča 2 može obrtno pomeriti u smeru koji prouzrokuje otvaranje brave. Pod pretpostavkom da preko ploče 2 strčeci kraj zapirača 19 ima glatki, naročito zaobljeni oblik, to ni kod u sl. 4 i 5 predstavljenog oblika izvođenja brave ne postoji opasnost, da se otključavanje brave izvede u nevreme usled toga što bi zapirač zakačio ma za kakav predmet.

Po pronalasku izvedene brave odlikuju se dakle velikom sigurnošću protiv prevremenog otvaranja. Dalje se otvaranje brave može udobno izvesti jednom rukom. Ovo usled toga, što su kod oba oblika izvođenja, koji su napred tretiani, zapirači tako postavljeni, da se nalaze u oblasti domaća dlana ruke, kada prsti ruke obuhvate slobodni kraj obrtno pomerljive ploče 2, da bi se ploča po oslobođanju zapirača 9 odnosno 19 mogla obrtanjem ukloniti. Pošto su zapirači za zaključavanje tako izvedeni i tako raspoređeni, da mogu biti stavljeni u dejstvo pritiskom dlana, to dakle ista ruka može izvesti oslobođanje zapirača 9 odnosno 19 i obrtanje ploče 2 oko njene osovine.

Za u nacrtu predstavljeni prst za zaključavanje 4 neka bude još pomenuto, da je on suprotno dejstvu opruga 20 u onom pravcu u kojem se u bravu uvode delovi koji treba da se zaključaju popustljiv tako, da se uvođenje ovih delova u bravu može izvoditi i onda, kada je ploča 2 u zaključanom položaju.

Patentni zahtevi:

1.) Kopča ili brava, naročito za padobranske pojase za čvrsto zakopčavanje kakvog lica u vazdušnom vozilu na njegovom mestu, koja ima dva prvenstveno zglobozno uzajamno vezana, pločasta dela, koji svojim približavanjem jedan drugome zaključavaju delove koji treba da se zakače na bravi i koji svojim udaljavanjem jedan od drugoga ove pomenute delove oslobođaju, naznačena time, što se zapirači za zaključavanje koji bravu održavaju u zaključanom položaju, stavljuju u dejstvo sa slobodne strane jedne od ploča koje obrazuju bravu, prvenstveno pomoću pri-

tiska upravljenog poprečno na ploču.

2.) Kopča ili brava po zahtevu 1, naznačena time, što su na onim ivicama obrtno pomerljive ploče (2), koji se pružaju poprečno prema osovini (3), postavljeni obrtno pomerljivo zapirači (9), koji zahvataju u nepomičnu ploču (1) brave ili u bočne ivice (11) ove ploče, pri čemu na primer kukasti krajevi (10) ovih zapirača prodiru u otvore (12) u nepomičnoj ploči (1) odnosno u njenim ivicama (11).

3.) Kopča ili brava po zahtevu 1 do 2, naznačena time, što krajevi (14) koji se nalaze suprotno od kukastih krajeva (10) zapirača (9) strče malo preko gornje strane obrtno pomerljive ploče (2), tako, da se oslobođanje zapirača može izvoditi pomoću pritiska na pomenute krajeve upravljenog poprečno prema ploči (2).

4.) Kopča ili brava po zahtevu 1 do 3, naznačena time, što su kukasti krajevi (10) suprotno nalazećih se krajeva (14) zapira-

ča (9) previjeni i provedeni su kroz otvore (15) obrtno pomerljive ploče (2), na čijoj su donjoj strani oslonjeni pod dejstvom opruga (16).

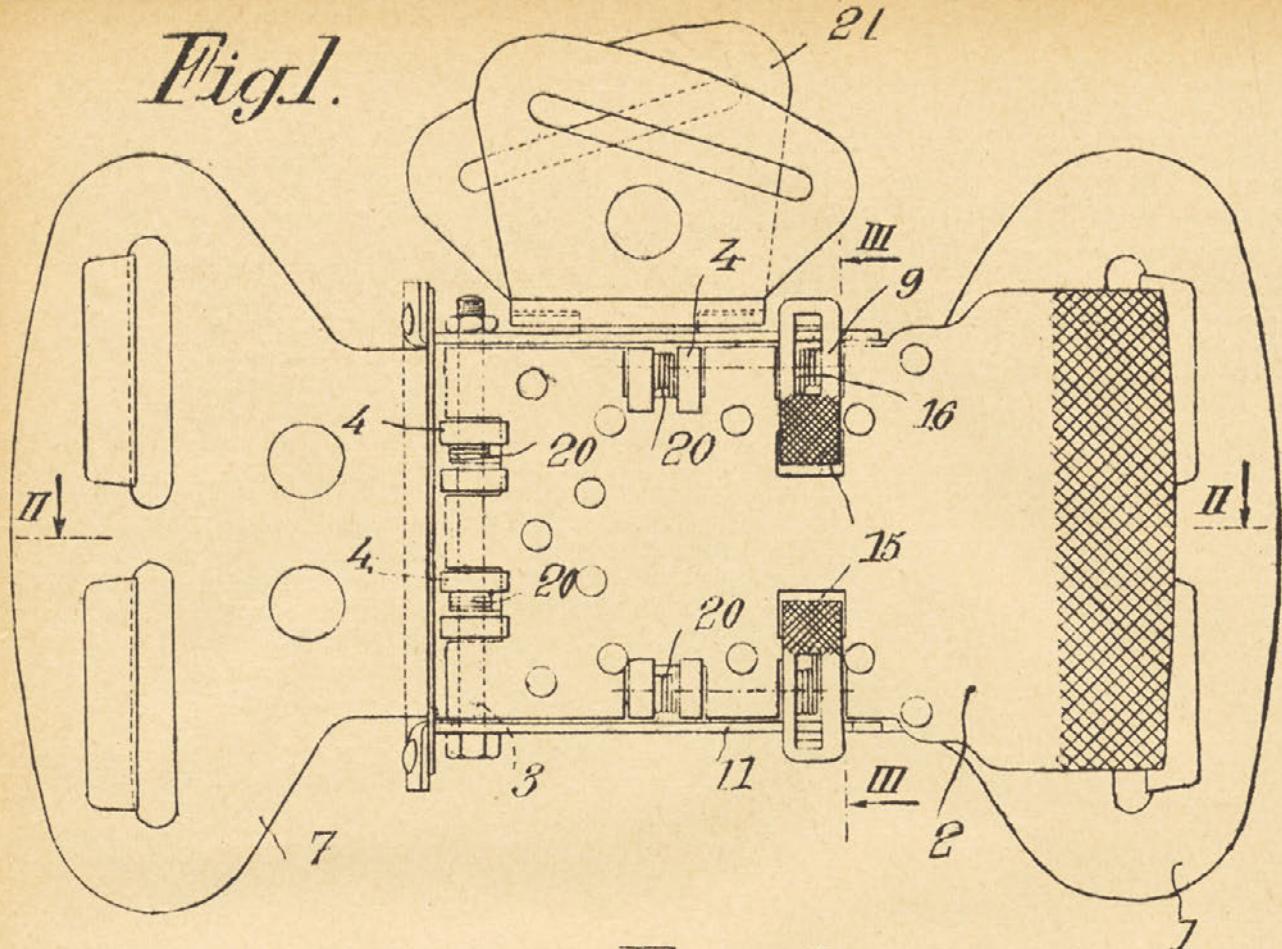
5.) Kopča ili brava po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što je na ploči (1) koja naleže uz telo nosioca padobrana postavljen obrtno pomerljivo zapirač (19), koji strči kroz otvor (18) obrtno pomerljive bravine ploče (2) i svojim kukastim, na njegovoj spoljnoj strani prvenstveno zahvatom krajem zahvata preko ivice pomenutog otvora.

6.) Kopča ili brava po zahtevu 1 do 5, naznačena time, što su zapirači (9), odnosno (19) za zaključavanje u pogledu na slobodni kraj obrtno pomerljive bravine ploče (2) tako postavljeni, da dlan ruke koja stavlja u dejstvo bravu može uticati na zapirače za zaključavanje, dok jednovremeno prsti ruke obuhvataju slobodni kraj ploče (2).

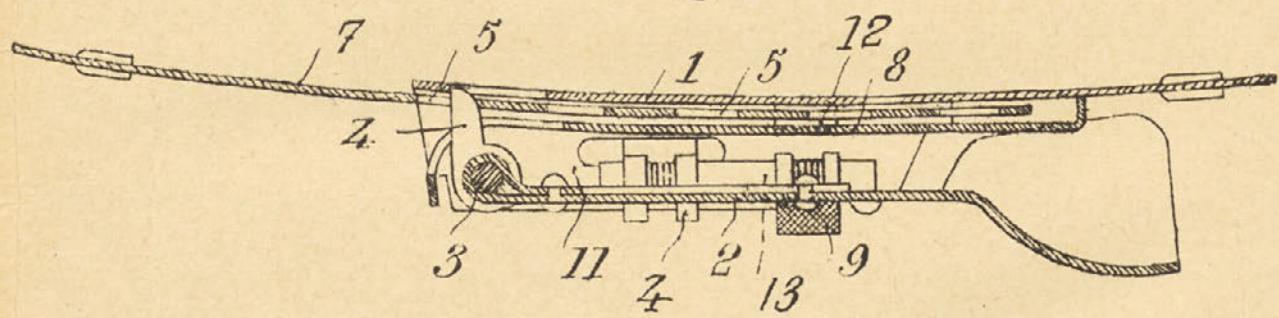

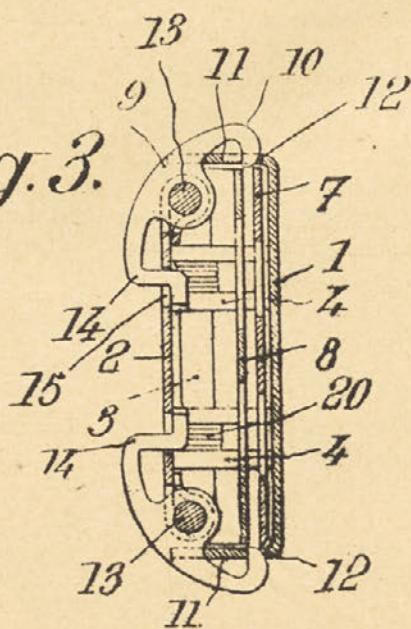
Fig.1.

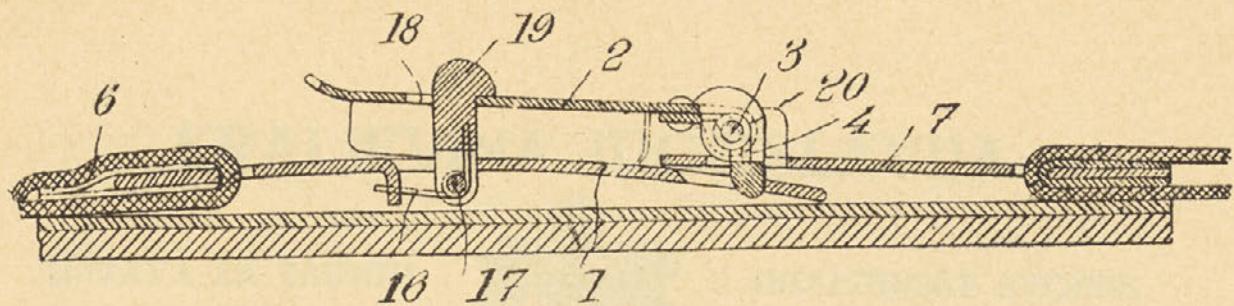
Fig.2.

Fig.3.

*Fig.4**Fig.5.*